

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W OPOLU

LOP.411.2.4.2024

Miłosz Krok
Burmistrz Grodkowa
Urząd Miejski w Grodkowie
ul. Powstańców Śląskich 29, 49-200 Grodków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/002 - Bezpieczeństwo podopiecznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzonych na terenie województwa opolskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Grodkowie, ul. Powstańców Śląskich 29, 49-200 Grodków ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Miłosz Krok, Burmistrz Grodkowa, od 7 maj 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Marek Antoniewicz, Burmistrz Grodkowa od 21 listopada 2018 r. do 6 maja 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań w zakresie organizacji opieki nad dziećmi do lat trzech 2. Nadzór nad działalnością żłobków i klubów dziecięcych
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do zakończenia czynności kontrolnych w jednostce) z uwzględnieniem okresu wcześniejszego, jeżeli ma związek z zakresem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Jarosław Pałęga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/84/2024 z 24 września 2024 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Urząd.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zadania związane z opieką nad dziećmi do lat 3 przekazane zostały do realizacji Gminnemu Zarządowi Szkół i Przedszkoli w Grodkowie⁴. Rada Miejska w Grodkowie ustaliła zarówno wysokość opłat za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym, utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego, jak też wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie gminy Grodków⁵. W Gminie obowiązywał również plan nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi, a Burmistrz wydawał upoważnienia pracownikom GZSziP do prowadzenia kontroli działalności Żłobka Publicznego oraz Klubu Malucha „Pluszowy Kącik”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań w zakresie organizacji opieki nad dziećmi do lat trzech

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą realizacja zadań związanych z zapewnieniem opieki nad dziećmi do lat trzech powierzona została GZSziP. Zgodnie z § 2 i § 5 statutu tej jednostki, przedmiot działań GZSziP⁷ obejmował m.in.: 1/ prowadzenie obsługi ekonomiczno-administracyjnej i finansowo-księgowej obsługiwanych jednostek; 2/ prowadzenie spraw związanych z tworzeniem, likwidacją i przekształcaniem szkół, przedszkoli i żłobków prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego; 3/ obsługę administracyjną kadr obsługiwanych jednostek; 4/ opracowywanie sprawozdań z dotacji celowych, funduszy i rządowych programów z zakresu oświaty oraz przepisów o opiece nad dziećmi do lat trzech; 5/ naliczanie dotacji przekazywanych przez Gminę dla placówek oświatowych, żłobków, klubów dziecięcych i opiekunów dziennych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego; 6/ prowadzenie całokształtu spraw związanych z ewidencją żłobków, klubów dziecięcych i opiekunów dziennych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego; 7/ prowadzenie spraw związanych z przeprowadzaniem konkursów na stanowisko dyrektora w obsługiwanych jednostkach; 8/ realizację innych zadań określonych przepisami prawa.

(akta kontroli str. 26-29)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: GZSziP.

⁵ Dalej: Gmina.

⁶ Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Przyjętego uchwałą Rady Miejskiej nr XXXVI/338/18 z 21 lutego 2018 r. oraz zmienionego uchwałą Rady Miejskiej nr IV/29/24 z 17 września 2024 r.

1.2. Rejestr żłobków i klubów dziecięcych prowadzony był w GZSziP przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech⁸ Stosownie do art. 27 ust. 2 tej ustawy, rejestr ten został opublikowany na stronie BIP Urzędu, za pośrednictwem ww. systemu teleinformatycznego, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

(akta kontroli str. 50-52)

1.3. Na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy o żłobkach Rada Miejska w Grodkowie uchwałą nr XLII/374/22 z 23 listopada 2022 r.⁹ ustaliła: a/ wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym, utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego - w kwocie 500 zł miesięcznie¹⁰, b/ wysokość opłaty z tytułu opieki nad dzieckiem w wymiarze przekraczającym 10 godzin dziennie, tj. 30 zł za każdą rozpoczętą godzinę opieki oraz c/ maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie - do 20 zł dziennie. Przed wprowadzeniem ww. uchwały opłaty te – na podstawie uchwały nr XXVII/275/17 z 21 maja 2017 r. – wynosiły odpowiednio 126 zł miesięcznie, 20 zł za każdą rozpoczętą godzinę opieki oraz 7 zł dziennie.

(akta kontroli str. 17-20)

Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy zostały określone w uchwale Rady Miejskiej w Grodkowie nr IV/23/15 z 25 lutego 2015 r., zmienionej uchwałą nr IV/39/24 z 17 września 2024 r. W świetle tej uchwały wysokość miesięcznej dotacji, udzielanej na każde dziecko objęte opieką w żłobku wynosiła 336 zł, a w klubie dziecięcym 210 zł. Od 1 stycznia 2025 r. wysokość tej dotacji będzie wynosić 500 zł dla żłobków i klubów dziecięcych. O dotację mogły ubiegać się osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące na terenie Gminy żłobki, kluby dziecięce wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, składając stosowny wniosek do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Wysokość dotacji zależna była od liczby dzieci zapisanych i objętych opieką wg stanu na pierwszy dzień miesiąca, którego dotyczyła płatność. Liczba dzieci ustalana była na podstawie informacji przekazywanej Burmistrzowi w terminie do 5-tego każdego miesiąca. Do 15 stycznia następnego roku podmioty, które otrzymały dotację były zobowiązane do złożenia rocznego rozliczenia jej wykorzystania.

(akta kontroli str. 30-33)

W latach 2021 – 2023 Gmina udzielała dotacji jedynie na rzecz Klubu Malucha „Pluszowy Kącik”. Kwota przekazanej i wykorzystanej dotacji wynosiła każdorazowo 37,8 tys. zł, a w 2024 r. (do października) 31,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 42-49)

1.4. W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie prowadził postępowań w sprawie wydawania klubom dziecięcym opinii o spełnianiu wymagań sanitarno-lokalowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, o których mowa w art. 25 ust. 2a pkt 2 ustawy o żłobkach.

(akta kontroli str. 11)

⁸ Dz. U. z 2024 r., poz. 338. Dalej: ustawa o żłobkach.

⁹ Zmienioną uchwałą LIII/478/23 z 29 listopada 2023 r.

¹⁰ Do 31 grudnia 2023 r. opłata ta wynosiła 400 zł miesięcznie.

1.5. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie podejmowano działań w celu uzyskania dodatkowych środków finansowych z przeznaczeniem na zapewnienie lub poprawę stanu bezpieczeństwa w placówkach sprawujących opiekę nad dziećmi do lat trzech, poza programem Maluch+ w ramach programu *Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech na lata 2024-2027.*

(akta kontroli str. 11, 34-41)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zadania związane z opieką nad dziećmi do lat 3 zostały przekazane do realizacji GZSiP. Na stronie BIP Urzędu udostępniony został rejestr żłobków i klubów dziecięcych w sposób zgodny z wymaganiami obowiązujących przepisów. Rada Miejska w Grodkowie ustalała zarówno wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym, utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego, jak i wysokość oraz zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy.

OBSZAR

2. Nadzór nad działalnością żłobków i klubów dziecięcych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Uchwałą nr XL/355/22 Rady Miejskiej w Grodkowie z 28 września 2022 r. przyjęty został plan nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi w gminie Grodków¹¹ w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki w tych podmiotach. Plan ten obejmował kontrolę: 1/ zgodności danych z danymi zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych ze stanem faktycznym; 2/ wywiązywania się z obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech; 3/ wywiązywania się z obowiązku obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym w związku z otrzymaniem dofinansowania przez rodziców, którym przysługuje obniżenie opłaty za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym. Kontrole miały odbywać się raz w roku, a w przypadku podmiotów rozpoczynających działalność w ciągu danego roku kalendarzowego, kontrola miała być przeprowadzana nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od daty wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

(akta kontroli str. 21-25)

2.2. W latach 2021-2024 upoważnieni przez Burmistrza Grodkowa pracownicy GZSiP, tj. Dyrektor i Zastępca Dyrektora, corocznie, zgodnie z przyjętym planem nadzoru, przeprowadzali kontrole Żłobka Publicznego w Grodkowie oraz Klubu Malucha „Pluszowy Kącik”.

(akta kontroli str. 57-64)

¹¹ Do 28 września 2022 r. obowiązywał plan nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Grodkowie nr XXV/204/12 z 19 grudnia 2012 r.

2.3. W latach 2021-2024 Dyrektor Żłobka Publicznego w Grodkowie występowała do organu prowadzącego o zwiększenie planu finansowego i dodatkowe środki finansowe na remont dachu¹², w związku z zaleceniami wydanymi w wyniku przeprowadzonych kontroli okresowych stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego oraz urządzeń służących ochronie środowiska. Burmistrz wyjaśnił: (...) w 2023 roku opracowano niezbędną dokumentację, potrzebną do realizacji przedmiotowych robót budowlanych. Zadanie związane z termomodernizacją przedszkola oraz żłobka, w tym wykonanie generalnego remontu pokrycia dachowego ujęte jest w budżecie Gminy Grodków na lata 2023-2025 i w przyszłym roku planowane jest wykonanie tych prac. Odnosnie wykonania izolacji pionowej ścian poniżej terenu informuję, że planuję podjęcie działań celem realizacji tej części zaleceń. W przypadku uzyskania w przyszłym roku oszczędności po przetargach na roboty budowlane ujęte w budżecie, planuję zainicjować procesy pozwalające zrealizować ww. zalecenie pokontrolne.

(akta kontroli str. 8, 53-56)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą obowiązywał plan nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi w gminie Grodków. Coroczne kontrole działalności Żłobka Publicznego oraz Klubu Malucha „Pluszowy Kącik” przeprowadzali pracownicy GZSiP, na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

¹² Pismem z 18 października 2021 r. o kwotę 140 tys. zł, pismem z 20 września 2022 r. o kwotę 185 tys. zł, pismem z 20 września 2023 r. o kwotę 220 tys. zł oraz pismem z 18 września 2024 r. o kwotę 350 tys. zł.

Opole, 11 grudnia 2024 r.

Kontroler
Jarosław Pałęga
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
p.o. Wicedyrektor
Janusz Madej

/-/

.....
podpis